

ASSOCIACIÓ PER LA SALUT MENTAL PLA D'URGELL

MEMÒRIA 2022

DATA: 20/02/2023

ÍNDEX

1

L'ASSOCIACIÓ

- 1.1 *QUI SOM?*
- 1.2 *ORGANITZACIÓ*
- 1.3 *SERVEIS QUE OFERIM*
- 1.4 *OBJECTIUS*
- 1.5 *METODOLOGIA*

2

SERVEI D'ATENCIÓ A FAMÍLIES

- 2.1 *JUSTIFICACIÓ*
- 2.2 *OBJECTIUS*
- 2.3 *METODOLOGIA*
- 2.4 *SERVEIS*
 - 2.4.1 *AT. SOCIAL*
 - 2.4.2 *AT. PSICOLÒGICA*
 - 2.4.3 *GRUPS D'AJUDA MÚTUA I TALLERS PSICOEDUCATIUS*

3

CLUB SOCIAL "EL NORD"

- 3.1 *DEFINICIÓ*
- 3.2 *OBJECTIUS*
- 3.3 *PRINCIPIS METODOLÒGICS*
- 3.4 *ÀREES D'INTERVENCIÓ*
- 3.5 *TIPOLOGIA D'ACTIVITATS*
- 3.6 *AREAS D'ACTIVITAT*
- 3.7 *DADES CLUB SOCIAL 2022*

4

TALLERS I CONFERÈNCIES

1

L' ASSOCIACIÓ

1.1 QUI SOM?

L'Associació Per la Salut Mental el Pla d'Urgell, és una entitat sense ànim de lucre, creada a iniciativa dels familiars de les persones afectades per un trastorn mental sever (TMS) de les comarques del Pla D'Urgell, per tal de crear un ambient d'ajuda mútua i millorar les condicions de vida de les persones afectades per un trastorn mental, i les seves famílies i oferir serveis d'orientació, assessorament i suport a aquestes i qualsevol persona interessada amb el col·lectiu.

La tasca que es desenvolupa dins del marc de l'Associació pretén donar resposta a la necessitat de suport que presenten i manifesten els familiars i amics de les persones que pateixen un TMS.

Missió

Promoció de la millora de la qualitat de vida i l'atenció a les famílies i les persones amb problemàtica de salut mental, promovent la resiliència i contribuir amb l'empoderament d'aquestes en totes les etapes de la seva vida per a una total integració en la societat, incorporant la perspectiva de gènere en totes les accions que desenvolupem.

Visió

Pretenem ésser una entitat de referència en el suport i l'atenció directa a les persones amb diagnòstics de salut mental i a les seves famílies, basant-nos en un model d'atenció comunitària, creant espais de col·laboració entre els diferents agents implicats, buscant la igualtat d'oportunitats pels usuaris en totes les seves etapes de la vida.

Valors

1. Compromís per aconseguir una societat més justa, treballant per a la igualtat i la justícia social, millorant els drets de les persones amb problemes de Salut mental i les seves famílies.
2. Promoure el reconeixement de les capacitats del col·lectiu que atenem, dirigint les nostres accions cap a la capacitat i autonomia de la persona.
3. Treballar amb eficàcia, coherència, transparència, fomentant la participació i buscant sempre la màxima qualitat del servei.

EXPERIÈNCIA

15

Anys

PERSONES VINCULADES

90

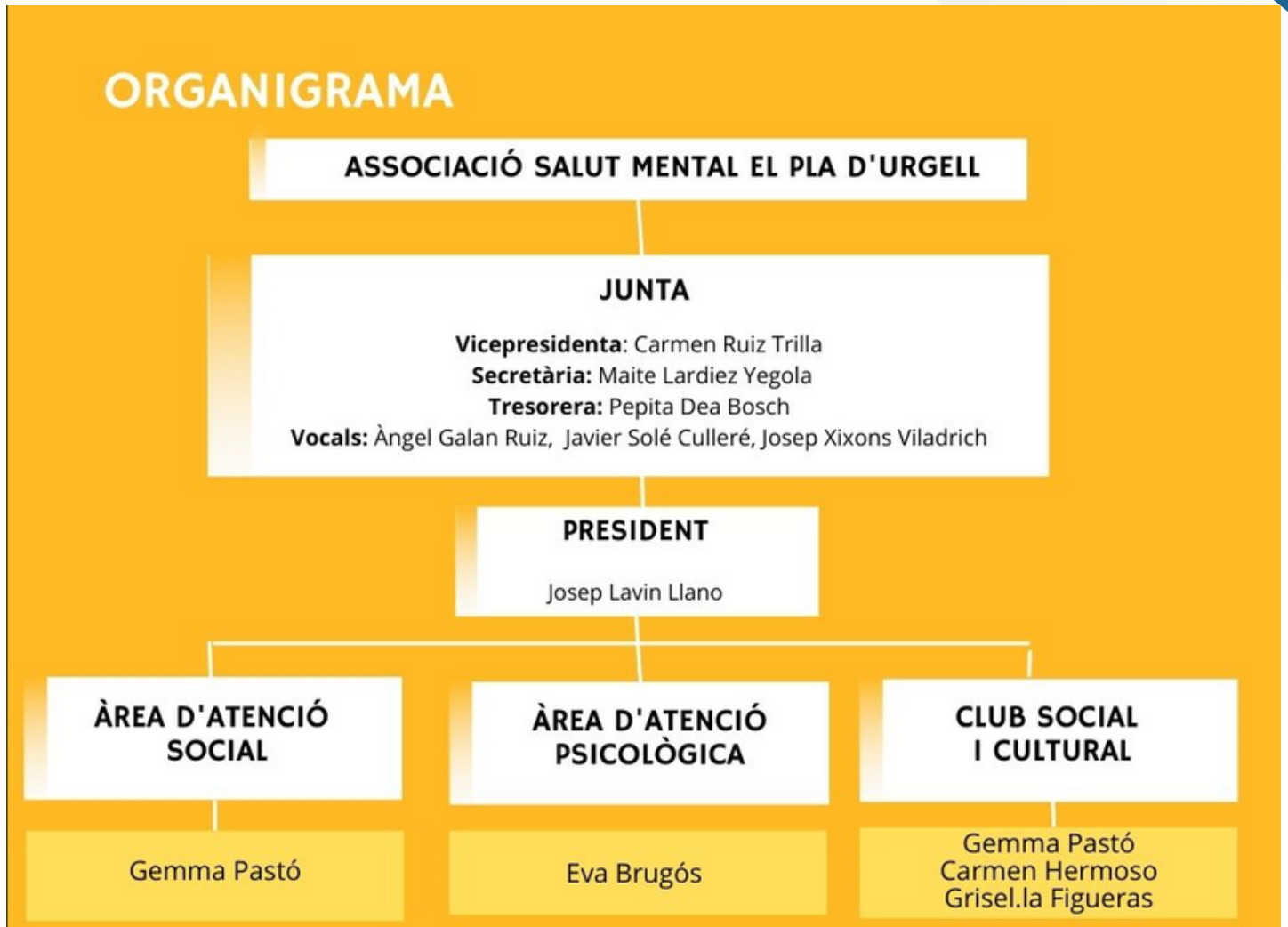

PERSONES ATESES

300

1.2 ORGANITZACIÓ

1.3 SERVEIS QUE OFERIM

L'Associació per la salut mental Pla d'Urgell ofereix els següents serveis:

- Orientació i assessorament
- Atenció i seguiment familiar (SAF)
- Atenció psicològica
- Tallers psicoeducatius o escola de famílies
- Sensibilització comunitària
- Activitats formatives i informatives
- Activitats d'oci per persones amb malaltia mental (Club Social "El Nord")

1.4 OBJECTIUS

- Oferir **acollida, suport social i psicològic i assessorament** a les persones amb problemàtica de salut mental i les seves famílies.
- **Contribuir a la millora del benestar i de la qualitat de vida** de persones amb malaltia mental i reducció de càrrega i l'estrès als familiars.
- **Reivindicar el dret de les persones amb problemes de salut mental** i els seus familiars.
- **Generar sinèrgies** entre els diferents agents de la xarxa de serveis sanitaris i socials.
- **Col·laborar amb les institucions públiques i privades** per a l'obtenció de recursos que responguin a necessitats reals i que contribueixen a la millora de la recuperació en tots els àmbits de la vida de les persones que atenem.
- **Sensibilització a la població en general** sobre la realitat de la malaltia mental, per intentar reduir els estigmes als que es troben sotmesos.
- Promoure la **creació de serveis socials, socioterapèutics i de treball** per a persones amb malaltia mental, i de serveis d'orientació i suport als seus familiars.

1.5 METODOLOGIA

Els principis metodològics en que és basa aquesta intervenció són:

- Facilitar un marc de suport social a les persones que hi participin.
- Promoure aspectes de l'autonomia (apoderament) per generar oportunitats de canvi a nivell personal i facilitar un paper actiu en el seu propi canvi.
- La intervenció es fonamenta en el principi d'autodeterminació i ha d'esdevenir un espai que faciliti oportunitats, creant entorns rics en opcions i que promoguin l'accés a la informació i potenciï la participació i la implicació. Aquesta acció es fonamenta en el principi de participació i inclusió social. Aquesta última treballa sobre l'estigma que pateixen les persones amb problemàtica de salut mental i els seus familiars.

La intervenció s'haurà d'articular des de tres vessants metodològiques:

- **Intervenció individual:** A familiars, persones amb problemàtica de salut mental, i altres persones que tinguin necessitat d'atenció o informació sobre salut mental. Aquesta es basarà en una primera trobada o entrevista per tal de valorar les necessitats, actituds i aptituds personals o bé conèixer la situació o la necessitat, es realitzarà una orientació o traspàs d'informació i un seguiment del procés (telefònic o presencial).
- **Intervenció grupal:** Aquesta vessant modifica els processos d'aïllament en la que es troben familiars o persones amb problemàtica de salut mental. Cal garantir la implicació, motivació i participació. Aquest es realitzaran en diferents formats: tallers, xerrades, grups d'ajuda mútua, formacions, ...
- **Intervenció comunitària:** L'arrelament al territori permet generar diferents intervencions en diferents grups o perfils comunitaris. La intervenció en aquesta vessant es realitzarà mitjançant activitats de prevenció, sensibilització i lluita contra l'estigma. I si es possible amb la participació de familiars i persones amb problemàtica de salut mental.

Aquest projecte preveu revisió metodològica, de valors i creences a fi d'evolucionar en prevenció, autonomia personal, l'atenció proactiva, comunitària i treball en xarxa..

1.6 ACTIVITATS I CALENDARITZACIÓ

1. **Orientació i assessorament:**

De gener a desembre de dilluns a divendres de 9.30 a 13.00 entrevistes d'acollida, informació, orientació i recolzament. Seguiment de casos. Sensibilització. Coordinació de xarxa.

2. **Servei d'atenció i seguiment familiar:**

De gener a desembre el primer dimecres de cada més atenció psicològica (familiars). De gener a desembre de dilluns a divendres de 9.30 a 13.00 entrevistes d'acollida, informació, orientació i recolzament. Seguiment de casos. Sensibilització. Coordinació de xarxa.

3. **Servei de formació:**

De gener a desembre l'últim dimecres de cada més GAM (familiars).

4. **Tallers psicoeducatius, activitats formatives i/o informatives:**

De gener a desembre primer dimecres de cada més GAM (familiars)

De gener a desembre el primer dimecres de cada més atenció psicològica (familiars).

5. **Sensibilització comunitària:**

Durant tot l'any amb dates programades

2

SERVEI D'ATENCIÓ FAMILIAR (SAF)

2.1 JUSTIFICACIÓ

El Servei d'atenció a les famílies (SAF) neix amb la intenció d'informar, orientar i donar suport a totes les demandes en relació amb la salut mental.

El context en el que s'emmarca el projecte del Servei d'atenció a famílies té molt en compte pel seu desenvolupament, les polítiques sanitàries i socials que en l'actualitat s'estan duent a terme al nostre país. Per tal de ésser un servei complementari al que s'ofereix des de la xarxa pública d'atenció psiquiàtrica, que es basa en un model d'atenció comunitària i que requereix posar a l'abast de les persones, una xarxa de recursos socials i comunitaris que permetin donar resposta a les múltiples necessitats de suport que presenten les persones amb trastorn mental i llurs famílies.

El servei està adreçat a tota la població i en especial a les famílies i persones afectades per un trastorn mental.

Aquestes són les fases que contempen la seva estructura metodològica:

FASE 1

Punt d'informació, orientació i assessorament a les famílies, persones afectades per un trastorn mental i a la població en general

FASE 2

Acollida i atenció social i comunitària, a l'entorn més proper del nucli familiar

FASE 3

Atenció psicològica, suport, disminució de la càrrega i estrès que pateixen les famílies i les persones amb trastorn mental sever mitjançant l'escolta.

Per altra banda, aquest servei pretén, en termes generals, poder assolir les següents tasques en col·laboració amb l'entorn familiar i la xarxa de recursos sociosanitaris del territori.

- Garantir la implicació de l'entorn familiar en el seguiment terapèutic i el procés diagnòstic.
- Respectar el dret de la família a rebre informació per part de tot el personal professional implicat en el procés assistencial.
- Diferenciar propostes adreçades al suport i l'acompanyament d'altres accions dirigides a la consecució dels canvis necessaris per la millora de la salut familiar.
- Abordar les necessitats variables d'atenció a la família en els diferents moments de l'evolució de la patologia mental: prevenció, fase inicial de la malaltia, moments de crisi i cronificació.
- Fomentar i mantenir relació amb l'entitat de familiars que treballen en l'entorn territorial.

2.2 OBJECTIUS

Objectius generals

- Contribuir a la **millora del benestar i de la qualitat de vida**, a la **disminució de la càrrega i de l'estrès** que pateixen les famílies que tenen al seu càrrec un familiar diagnosticat de trastorn mental.
- Oferir un **servei a les famílies que els permeti clarificar dubtes, itineraris i alhora sentir-se recolzats en la tasca d'atenció i cura** de les persones amb trastorn mental.
- **Impulsar la millora de coordinació** entre els diferents serveis del territori.
- Realitzar un **acompanyament a les persones amb diagnòstic de salut mental** per a la seva plena inclusió social a partir d'un acompanyament integral de la persona.

Objectius específics

- **Facilitar a les famílies el coneixement i ús dels diferents recursos socials, sanitaris, econòmics, jurídics** que puguin ésser útils i necessaris per resoldre les dificultats derivades de l'atenció al familiar amb trastorn mental.
- Proporcionar un **espai d'acollida, d'escolta, contenció i suport** de les necessitats de les famílies i/o de les persones usuàries.
- **Oferir a la família estratègies personals per identificar, clarificar la situació problemàtica i buscar solucions i/o alternatives** per tal de resoldre-la, sempre tenint present el marc d'intervenció del SAF.
- **Vinculació del cas a la xarxa sanitària i associativa del territori.**
- **Millorar la comunicació de l'associació amb els recursos socials i sanitaris.**

2.3 METODOLOGIA

Les línies d'intervenció que han definit al servei i la metodologia de treball són:

- 1 Atenció integral a la família i a la persona amb trastorn mental:** implica reconèixer els diversos problemes i necessitats que presenta la família, tant sanitaris com socials, i informar i orientar la família, tenint sempre present el context comunitari en el qual es desenvolupa la unitat familiar.
- 2 Coordinació amb el territori i treball en xarxa:** El SAF estableix mecanismes de coordinació amb el territori per poder derivar i orientar correctament les demandes, tant amb els recursos sanitaris i socials especialitzats en salut mental com amb les associacions de familiars i d'altres que puguin ésser d'interès en el territori.
- 3 Espai de consulta, orientació, informació i suport a disposició de les famílies** per tal de poder donar resposta a les qüestions que els preocupen, clarificar situacions, oferir recursos, etc... sense esdevenir un espai terapèutic de tractament individual ni grupal, ja que aquesta no és la seva finalitat.
- 4 Possibilitat d'atendre demandes de forma individual o familiar.**

2.4 SERVEIS

2.4.1 Atenció social

És un servei social especialitzat destinat al suport, orientació i seguiment de les famílies i persones amb diagnòstic de salut mental.

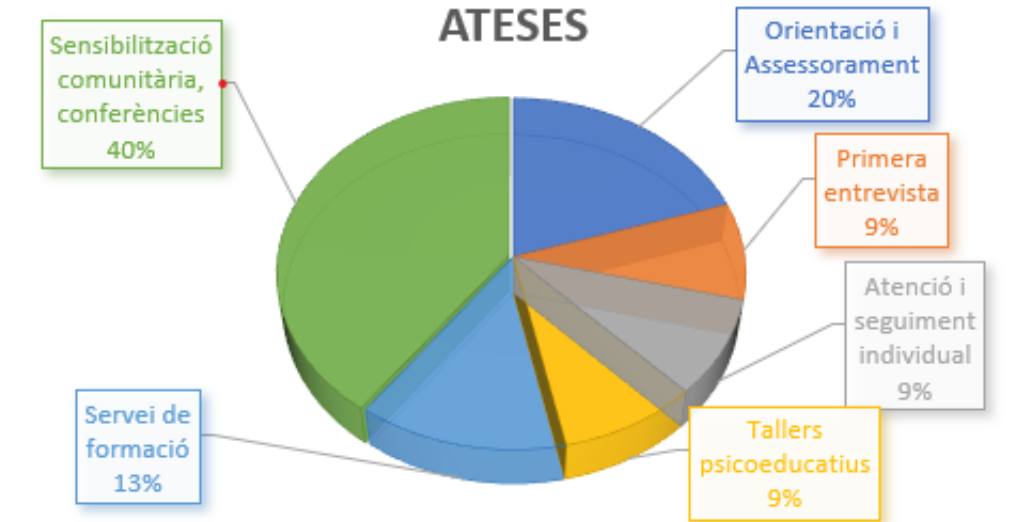
Dins d'aquest programa es presta un suport continuat a les famílies i altres a través de coordinacions amb els altres professionals de l'equip i amb professionals de la xarxa per tal de donar una atenció integral a l'entorn de la persona amb diagnòstic de salut mental.

Es tracta d'un seguiment social del cas on es treballa individualment amb la família, es recull la informació necessària per poder dur a terme una atenció acurada a les necessitats dels membres de la unitat familiar.

També es podrà donar suport en moments puntuals i acompanyaments.

Es proporcionen recursos per afrontar la problemàtica. Aquest servei el realitza la treballadora social de l'entitat i es qui fa el filtratge de totes les persones que arriben a la nostra entitat, ja siguin derivats d'algun servei, o pel seu propi peu demandant informació referent a algun familiar o conegut afectat per un trastorn mental sever i també és qui es coordina amb altres professionals de referència.

NOMBRE ANUAL DE PERSONES ATESES

2.4.2 Atenció psicològica

Aquest servei pretén donar resposta als familiars de persones afectades amb malaltia mental, recursos psicològics i d'actuació per tal de fomentar la seva integració familiar i social.

Per tant, s'ofereix assistència a les famílies mitjançant suport i orientació psicològica, ja sigui individual o mitjançant grups terapèutics, a través del professional de l'Associació, per tal de prevenir estats emocionals negatius i trastorns derivats de la problemàtica específica que suposa tenir un familiar amb TMS.

Dins del servei aquest 2022 s'han atès a 30 persones

2.4.3 Grups d'ajuda mútua (GAM) i tallers psicoeducatius

A l'Associació també disposem de Grups d'Ajuda Mútua que consisteix en reunions periòdiques de grups de famílies, que tenen prèvia formació. Aquestes es reuneixen quinzenalment per tal d'expressar i compartir l'experiència entre persones amb una problemàtica comú, amb la finalitat d'ajudar-se mútuament i de desenvolupar estratègies i eines útils en la gestió de la malaltia mental.

És un servei per alleugerir la sobrecàrrega de les famílies i aprendre a enfocar i assumir amb més preparació les diferents situacions personals.

La formació prèvia a les famílies es realitza a través dels **Grups psicoeducatius**, on amb aquests es pretén formar a les famílies sobre els trastorns mentals severes i oferir informació sobre aquests, les seves tipologies, característiques, simptomatologia, pautes, millora de la convivència...on es programen grups que es reuneixen amb una periodicitat mensual i compten amb el suport de la psicòloga. Aquest any s'han pogut beneficiar 30 persones.

Associació per
la Salut Mental
el Pla d'Urgell

3

CLUB SOCIAL "EL NORD"

3.1 DEFINICIÓ

El Club Social s'adreça a persones que, per causa d'un trastorn mental, tenen dificultats d'inserció social, d'integració comunitària al seu entorn natural i d'organització del lleure. Té per finalitat, dins d'un marc de relacions socials, augmentar la participació i les diferents maneres de vinculació amb la comunitat mitjançant l'ocupació significativa del temps lliure.

El Club Social és conceptua com un recurs pel foment, dins d'un marc de relacions, de la participació i la inclusió social mitjançant el lleure. Té una funció rehabilitadora i d'inclusió social, i posa l'èmfasi en la participació activa de l'usuari/a, fomentant espais d'autogestió i d'ajuda mútua.

3.2 OBJECTIUS

Objectiu general

L'Objectiu general del Club Social pretén **promoure un increment de l'autonomia personal i social de la persona** i per tant, millorar la qualitat de vida dels afectats/des d'un trastorn mental per mitjà de l'oci i el lleure

Objectius Específics

- **Mantenir i millorar la rehabilitació psicosocial i reinserció social** de la persona afectada d'un TMS.
- Oferir un marc estructurat en el si de la **comunitat com a vehicle de contenció i prevenció de les recaigudes**.
- Facilitar la **creació de vincles relacionals**: augmentant quantitativament i qualitativament la seva xarxa social.
- **Reforçar l'autonomia** de la persona afectada d'un TMS.
- **Fomentar en l'usuari/a les opinions, iniciatives, il·lusió i la capacitat per gaudir**.
- Possibilitar l'accés a un espai físic diferent a l'entorn familiar que permeti la **interacció social i la comunicació**.
- **Millorar la percepció de l'entorn, el sentiment d'identitat i pertinença a la col·lectivitat**.
- Fomentar la **utilització adequada, i progressiva, de l'oci i temps de lleure**.

3.3 PRINCIPIS METODOLÒGICS

Els aspectes que defineixen la intervenció del Club social són:

- Facilita un marc de suport social a les persones que hi participen.
- promou aspectes d'autonomia generant oportunitats de canvi a nivell personal i social.
- Fomenten la inclusió social a través de la utilització de recursos comunitaris i la participació a través d'activitats en entorns normalitzats, i potenciar així relacions interpersonals amb els altres participants, i amb la resta de la comunitat.
- Estimular l'interés i la motivació en la realització d'activitats, a fi de superar la tendència a l'aïllament i a la passivitat, com també fomentar i possibilitar l'aprenentatge i millora d'habilitats socials i competències personals
- El temps d'estada al club i el grau de vinculació és flexible d'acord amb les necessitats i les característiques de cada persona.
- La persona usuària pren un paper actiu en la planificació i l'organització de les activitats pròpies del Club, configurant-se com a protagonista en el procés d'elecció d'aquestes.

3.4 ÀREAS D'INTERVENCIÓ

Les àrees en què el club centra la seva intervenció són totes aquelles que es **relacionen directament amb la promoció de la socialització**, per tal que la persona atesa pugui participar més activament dintre de la comunitat que l'envolta. Per tant, la **intervenció està enfocada** des d'una perspectiva de **LLEURE I OCUPACIÓ SIGNIFICATIVA DEL TEMPS LLIURE**.

3.5 TIPOLOGIA D'ACTIVITATS

ACTIVITATS INTERNES

Organitzades per l'estructura del Club Social, que es realitzen pels usuaris a la seva seu. Amb suport de professionals i les seves infraestructures.

ACTIVITATS EXTERNES

Es fan a l'entorn comunitari, afavorint el contacte amb persones i recursos de la comunitat.

ACTIVITATS AUTOGESTIONADES

Són aquelles activitats autoorganitzades pels usuaris amb el suport indirecte de l'estructura del servei, a través de grups de treball prèviament supervisats.

3.6 ÀREAS D'ACTIVITATS

SALUT I ESPORT
EXPRESSIVES I ARTISTIQUES
MEDI AMBIENT I NATURA
CULTURALS
CONVIVÈNCIA
CREIXEMENT PERSONAL

3.7 DADES CLUB SOCIAL "EL NORD" DEL 2022

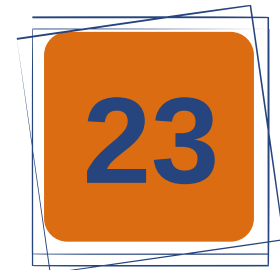
A continuació, es mostren algunes dades quantitatives del Servei de Club Social durant aquest any 2022:

El nombre total de persones usuàries durant aquest 2022 ha estat de 23 persones, 16 homes i 7 dones.

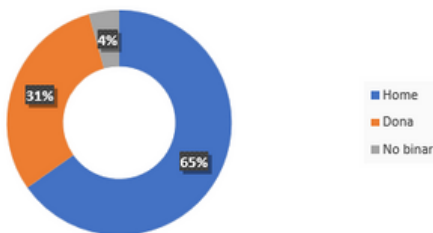
S'han realitzat 9 entrevistes informatives, 4 entrevistes d'acollida, i s'ha vinculat 1 persona nova, com també hi ha hagut una desvinculació positiva.

El perfil de les persones usuàries és el següent:

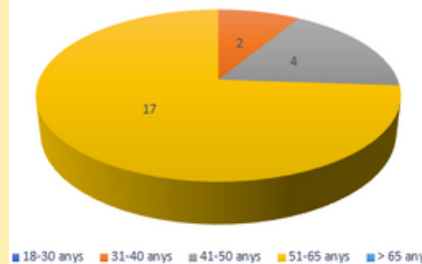
PERSONES USUÀRIES

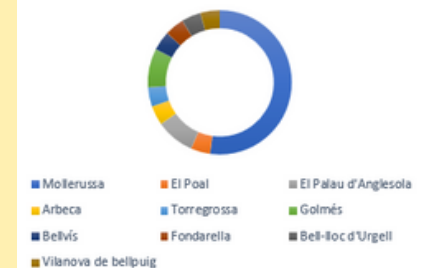
Gènere

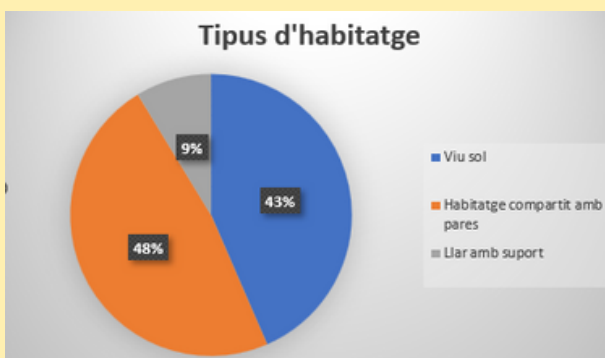
Edat

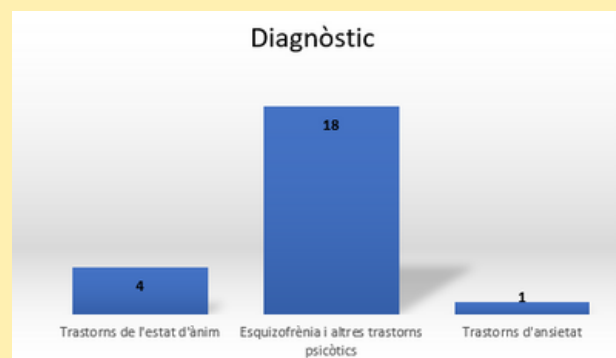
Població

Tipus d'habitatge

Diagnòstic

PLA D'URGELL

EDATS QUE PREDOMINEN

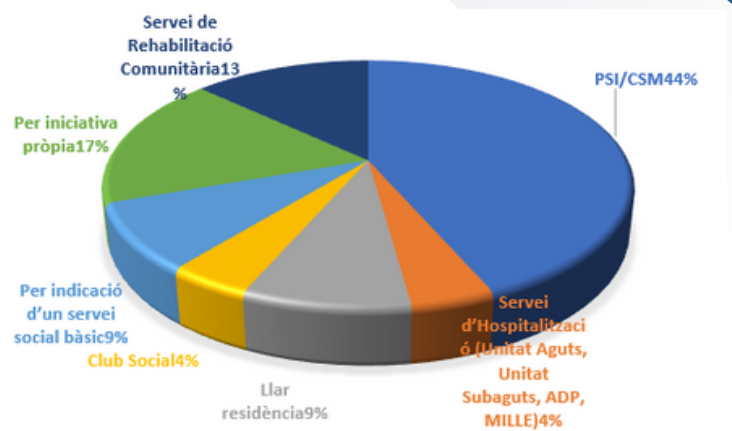
Tal i com podem observar a les gràfiques anteriors, durant l'any **2022** hem tingut un total de **23 persones** vinculades al servei del Club social. El **gènere majoritari és el masculí**, un fet significatiu que porta repetint-se al llarg dels anys. En quant a les **edats que predominen** destaca la franja d'edat compresa entre els **51 i 65 anys**. Aquest és un reflex de la problemàtica actual que persisteix en el club que correspon amb l'envelliment gradual del perfil dels usuaris ja veterans.

El **diagnòstic més significatiu** entre els usuaris que acudeixen al club és el **trastorn psicòtic**.

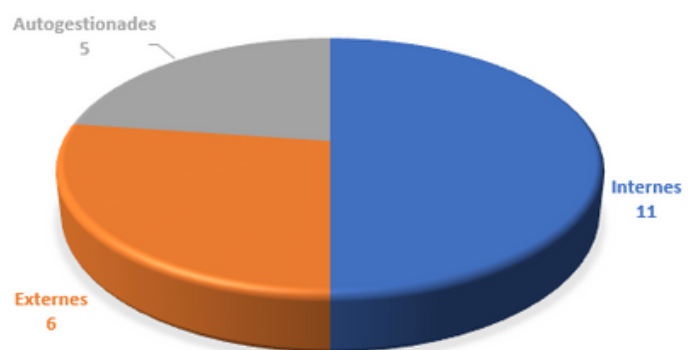
Respecte a la **residència dels usuaris**, la **meitat** dels usuaris del Club són de **Mollerussa** ciutat mentre que la **resta són d'altres pobles de la comarca del Pla d'Urgell**. Tant sols una persona prové de la comarca de les Garrigues.

En quant a **l'habitatge**, es força semblant el percentatge de les persones que viuen soles i de les que encara viuen amb els seus familiars.

La **font de derivació majoritària** és la del Centre de salut mental (**CSM**), seguida per les persones que arriben per **iniciativa pròpia**, tal i com podeu veure a la següent gràfica.

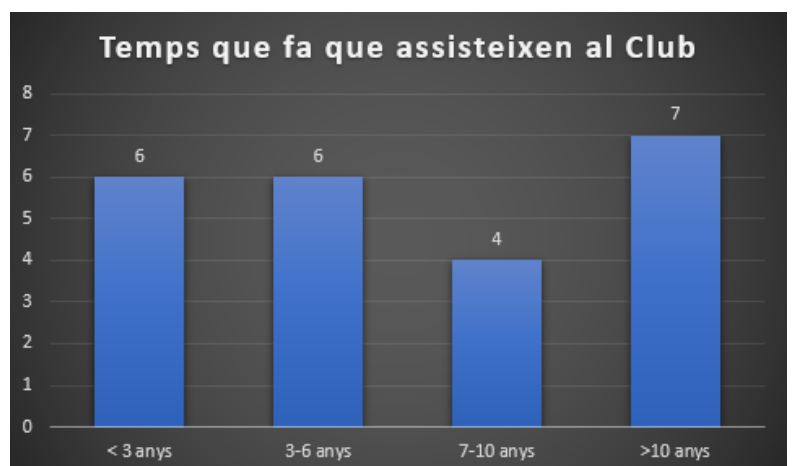

Pel que fa a la **tipologia d'activitats**, es pot observar que s'han mantingut el nombre d'activitats respecte l'any anterior. D'aquestes, 7 activitats estan obertes a la comunitat i 21 persones participen d'aquestes.

Per acabar, volem remarcar l'elevat grau de vinculació de les persones usuàries al Club, tal i com es mostra a la gràfica de continuació, ja que **més de la meitat de les persones fa més de 3 anys que assisteixen al nostre servei**.

ELEVAT GRAU DE VINCULACIÓ AMB EL SERVEI

4

TALLERS I CONFERÈNCIES

4.1 CONFERÈNCIA "TRISTESA O DEPRESSIÓ"

El dia 4 de Maig a la sala d'actes de Sidamon es va acollir una xerrada en la que es va abordar un dels temes que encara es tabú a la nostra societat, sobre salut mental. Es va dur a terme per la psicòloga Eva brugos, el president de l'ASM Salut Mental, Josep Lavin i per la Gemma Pastó, coordinadora de l'entitat. Ells tres van posar sobre la taula la tristesa i la depressió.

Van haver-hi una cinquantena d'assistents.

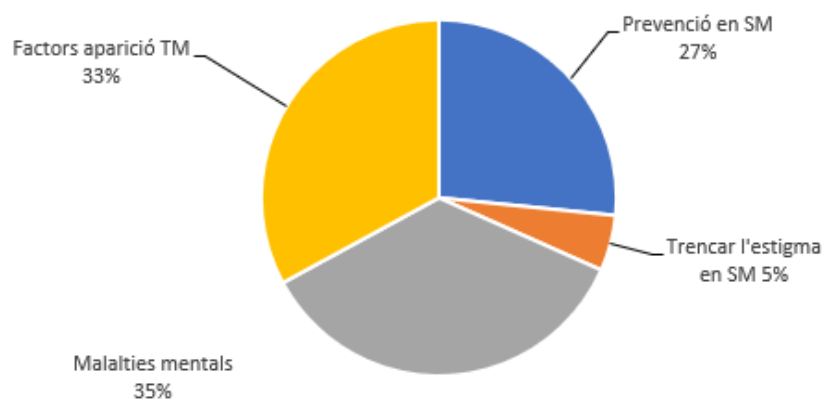
4.2 XERRADA SOBRE GESTIÓ EMOCIONAL

El dia 27/10/22, es va anar a fer una taller sobre la gestió de les emocions a L'Institut Salt del Duran de Mollerussa, pels cursos de 3r i 4rt d'Eso. Van participar un total de 90 alumnes. Al acabar al taller se'ls va passar una enquesta on es valoraven diferents ítems com ara:

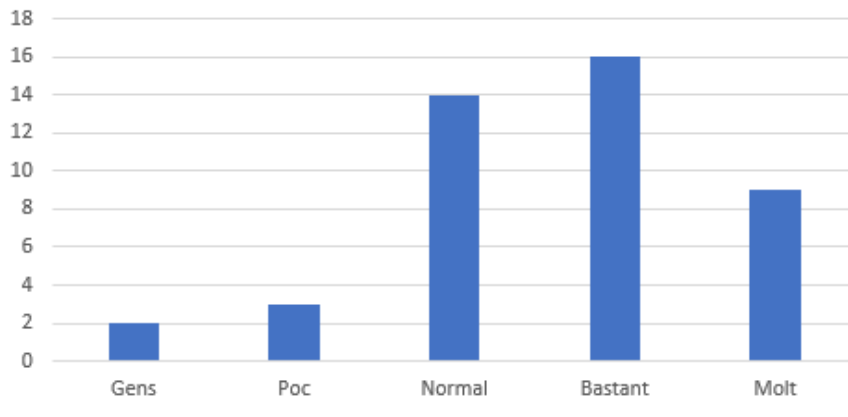
- Si ha sigut útil , interessant, o si ha complert les seves expectatives
- Si la metodologia ha estat la adequada
- Si han après i que millorarien
- Temes que els interessarien sobre salut mental

Amb la enquesta, ens van deixar veure que la salut mental és un tema que els interessa, que els preocupa i que volien aprofundir més sobre les diferents malalties mentals, saber més sobre els factor que propícien a l'aparició d'un TMS i sobre la prevenció d'aquests.

Interessos estudiants IES salt del Duran

Nº de persones que els hi ha resultat interessant el taller

Amb les dades que vam extreure del primer taller a instituts, creiem molt necessari seguir fent xerrades per tal d'aprofitar aquest interès que mostren per satisfer les seves inquietuds i resoldre els dubtes que els i sorgeixen, i reflexionar conjuntament sobre els diferents temes.

4.3 TALLER INFANTIL DE LES EMOCIONS

El 20 de Novembre de 2022 vam participar en els actes de Mollerussa que es duïen a terme pel Dia Mundial de la infància i l'Adolescència. Vam fer un taller de contacontes per infants de 3 a 8 anys sobre el monstre de colors per tal de parlar sobre les diferents emocions, amb un conte fet per nosaltres i amb música per cada emoció. Van assistir molts infants amb les seves famílies i la proposta va ser molt ben rebuda pel públic!

